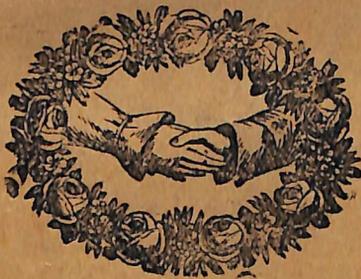

Ն Ի Զ Ա Մ Ն Ա Մ Է Ի
Ը Ի Ր Գ Ե Թ Ի Մ Է Ն Ա Փ Ի Է

1 Ն Ի Ս Ա Ն 1875

Ի Ս Թ Ա Ն Պ Օ Լ
Թ Ա Պ Ի Ա Ն Է Ի Ս . Դ . Պ Ա Ր Տ Ի Զ Պ Ա Ն Ե Ա Ն Վ Է Շ Ի Ր Գ Ե Թ

1875

ՄՈՒԳԱՏՏԷՄԷ

Իշ պու ՄէնԱՖիէ նամը իլէ օլան շիրքէթ, հէր նէ
գատար մագսէտի Բում-էլի թիմուր եօլու հիսսէլէրինտէն
ալուպ, իբրամիյէսինէ պէքլէմէք, վէ իքինճի տախիլի բիյանգօ
իճրա իթմէք իսէտէ, մահալի բիյանգօ թախսիս օլունան եէ-
նի-Պարուտա վազը Ս, թադէոս վէ Բարթուղիմէոս քիլիսէսի
էրքէք վէ գըզ չօճուգլար մէքթէպլէրինէ պիր մէնֆաաթ
օլմասը տախի նիզամնամէսինին գայիտէսինտէն օլուպ,
հիսսէտարան էֆէնտիլէր մէգքիւր մէքթէպլէրին մէնֆաաթը-
նը վիգայէ, վէ օլ պապտէ լաղըմ կէլէնի իճրա իթմէկէ
պօրճըլ տըրլար:

Մ Ի Ի Է Ս Ս Ի Ս Լ Է Բ

- ՄԿՐՏԻՉ ԷՖ. ՄԱԶԼԸՄԵԱՆ. — ՍԱՆՏԸԳՏԱՐ
ՍարրաՖ. — Իմամ-ալի խան Նո. 4
- ԲԱՐԹՈՂ ԷՖ. ՔԻԻՐՔԻՊԱՇԵԱՆ. — ՍԱՆՏԸԳՏԱՐ
ՍարրաՖ. — Պեօյիւր-Եհնի խան օրքա գարտա Նո. 31
- ՅԱԿՈՔ ԷՖ. ՄԱՐԹԱԵԱՆ. — ՍԱՆՏԸԳՏԱՐ
Գօմեհօնգոմ. — Քեյիք քեհեկ խան Նո. 7
- ՄԱՐԳԱՐ ԷՖ. ՏԱՏԸԸԵԱՆ. — ՍԱՆՏԸԳՏԱՐ
ՍարրաՖ. — Սագա Էօգուշու Նո. 91
- ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒԻ ԷՖ. ԱԼԼԱՀՎԷՐՏԵԱՆ. — ԹԱՀՄԻԼՏԱՐ
ՍարրաՖ. — Ուգուն չարշը պաշը Նո. 1

158-2015

ԳԱՆՈՒՆՆԱՄԷԻ

ՇԻՐՔԷԹԻ ՄԷՆԱՑԻԷ

ԹԷՇՔԻԼԱԹ ՎԷ ՄԱԳՍԷՏ

1. ԱԹԻՏԷՔԻ ՄԻԻԷՍՍԻՍԼԷԲ

Մկրտիչ	ԷՖեհնի	Մագլղմեան
Բարթոյ	»	Քիւրքճիպաղեան
Յակոբ	»	Մարրաեան
Մարգար	»	Տատրեան
Աստուածաստուր	»	Այլանվերեան

Վարիճէթի իլէ, իշ պու Գանուննամէ ահքեամընճա Հիստե-
ուսուլի իւզրէ, Տէրիսօսատէթտէ Մէնաֆիէ նամը իլէ պիր
Շիրքէթ իհտաս օլունմուշ տուր :

2. ՇԻՐՔԷԹԻՆ ՄԱԳՍԷՏԻ

Պէրէնէ. Օսմանլը Բուսուլի Թիմուր-Եօլու թահվիլաթընտան
սաթըն ալմագ,
Իւննէ. Տախիլի փիյանգօ իճրա իյլէմէք, վէ
Իւննէնէ. Թահվիլաթը մէզքիւրէ նուսուլարընրի (բրօմէս)
Իգպալիյէլէրինտէն սաթըն ալմագ խուսուլարընտան իպա-
րէթ տիր :

3. Շիրքէթ, թարիխի-թէէսսիլսի օլան 1875 նիսան 1 տէն
իթիպարէն անճագ պէշ սէնէ տէվամ իտէճէք տիր :

Կ. Իշ պու Շիրքէթ Պէշ Եիւզ հիստէտէն իպարէթ օլուպ,
հէր քէս պիր վէ պիրտէն զիյատէսինէ հիստէտար օլապիլիր.
անճագ, պէհէր հիստէ իչիւն, խաստէթէն Եէտլէրինտէ հիս-
սէտարըզը լի էճիթ-թաստիգ, Շիրքէթին մէօհրիւ վէ միւ-
էսսիլէրըն իմգալէրի իլէ մուսատտագ, վէ սըրա-նուսուլարու
իլէ Տարէնտէսի իսմինէ մուգայեէտ պիրէր դըթա հիստէ Սէ-
նէտլէրի պուլուննաճագ տըր : Մէզքիւր նուսուլարըն պիրտէն

պաշխանարագ 500 տէ խիթամ պուլաճագ եէրտէ , Տախիլի փի-
յանգօ ուսուլի իգթիզասընտա 100 տէն պաշխանուպ 599 տա
խիթամ պուլմուշ տուր :

ՄԱՀԻՅԵԼ

5. Հիսսէտարան պէհէր հիսսէսի իչուն , Շիրքէթէ պիրէր
պէյազ մէճիտիյեէ րուսումը իպթատիյեէ վէ շիրքէթին թա-
րիխի-թէէսիւսինտէն պէտ իլէ պէհէր այ վիշին օլմագ իւզ-
րէ եարըմչար օամ : լիրասը էօտէմէյէ պօրճուլ տըրլար :

6. Շիրքէթ թահսիլտարը կիտիպ հիսսէտարանտէն այլըք
խտէմէկէ պօրճուլ օլմայուպ , հէրքէս մահիյեէլէրինի պէհէր
այըն Վինտէն նիհայէթ 13 ինէ դատար միւճէրրէտ թահսիլ-
տարա եա պիզզաթ կէօթիւրիւպ թէսիլմ իթմէյէ , վէ եախօտ
պիրիսի իլէ կէօնտէրմէյէ վէ մուգապիլինտէ՝ Շիրքէթին մէօհ-
րիւ վէ թահսիլտարըն իմզասը իլէ մուսատտագ Մագպուզ-Մէ-
նէտինի ախզ իթմէյէ պօրճուլ տըրլար :

7. Այըն 13 ինտէն սօնկրա 26 սընա տէկին մահիյեէլէրին
թէտիեէսինի ալգ ու թէխիլի իտէն հիսսէտէրան , պէհէր
հիսսէ իչիւն այտա եարըմչար պէյազ մէճիտիյեէ ճէղայի-նագ-
տի վիրմէյէ վէ մուգապիլինտէ , քէզա շիրքէթին մէօհրիւ վէ
թահսիլտարըն իմզասը իլէ մուսատտագ ճէղա-Մագպուզ սէ-
նէտէրինի ախզ իթմէյէ պօրճուլ տըրլար :

8. Այըն 26 սընա տէք պէր վէֆգի նիզամ մահիյեէսի էօ-
տէնմէմիշ օլան հիսսէ սահիպի հիւլուլ իտէճէք տախիլի փիյան-
գօտա նիւմէրօսընա իքրամիյեէ իսապէթ իթտըյի թագտիրտէ
ախզ իտէճէկի մէպլաղտէն , 23 ինճիւ մատտէ ահքեամընճա
օլունաճագ սքօնթօտան մատա ճէղայի-նագտի օլարագ (30%)
եիւզտէ օթուզունու շիրքէթէ թէրք իթմէյէ պօրճուլ օլա-
ճագ տըր :

ԳԱՍՐԻԵԼՏ

9. Հիսսէտարան խօտ պէ խօտ՝ վէ ֆագաթ Մուէսսիլէ-
րին վուգուֆ ու թաստիգի իլէ հիսսէլէրինի ախէրէ ֆիրուլթ՝
եախօտ ֆէրաղէ մէզուն , վէ օլ պապտէ ալաճագլարը պէտէլա-
թըն (10%) եիւզտէ օնու շիրքէթէ պօրճուլ տըրլար :

10 Շիրքէթէ պիլ միւրաճաա անտէն այրըմագ իստէյէն
հիսսէտար իսէ , հիսսէսինի Միւտիրիյէթ մարիֆէթի իլէ , քէն-
տի հիսապընա մէզատա չըգարապիլիւր , վէ ֆագաթ օլ անտէ
էսմանը հասըլէսինտէն (15%) եիւզտէ օն պէշի շիրքէթէ թէրք
իթմէյէ պօրճուլ տըր :

11. Նիհայէթ իւշ այա դատար մահիյեէլէրինի նըզամը
տայիրէսինտէ էտա վէ թէսիլմ իթմէմիշ օլան հիսսէտար ,
հագգը իշթիրագտէն սագիթ թուլուլուպ հիսսէյի միւթա-
սարըրֆէսինի քէնտու քեար վէ զարարընա օլարագ , դագէթա
վասըթասը իլէ մուգաիտէյէ վազ , վէ էսմանը հասըլէսինտէն
(15%) եիւզտէ օն պէշինի շիրքէթէ թէվգըֆ վէ իճագ իտէն
իպրա-իագաթ-Սէնէտինին ախզը իլէ , պագլիսինի սահիպինէ
րէտտ ու թէսիլմ իթմէյէ Միւտիրիյէթին սէլահիյէթի միւս-
տագիլէսի օլաճագ տըր :

12. Հիսսէտարանտէն պիրինին վէֆաթը վուգուլինտէ վա-
րիսի մէշուր , Տարէնտիլի նըզամը տայիրէսինտէ դապուլու
տէվամէ րաղի օլմատըղը հալտէ , Հիսսէյի մէթրուքէ տէր հալ
պիլ միւզայէտէ ֆիրուլթ , վէ էսմանը հասըլէսի պիլա սգօն-
թօ քեամիլէն վարիսի մէրգուլմ եէտինէ իթա օլունաճագ տըր :

ՀԱՍՏԼԱԹ ՎԷ ԻՍԹԻՄԱԼ

13. Շիրքէթին պիրինճի մագսէտի մուճիպինճէ , Օամ. րու-
մէլի թիմուր էօլու թահվիլաթընտան սաթըն ալմայա հասը ու
խիթիմալ օլունաճագ տըր :

Պիրինճի . Պէշ եիւզ հիսսէսին պէ հէր նիսան , Հաղիրան ,
Աղօթոս , Թըշրինի էվվէլ , Քեանունի էվվէլ վէ Շուպաթ այ-
լարը մահիյեէլէրինտէն պալիղ օլաճագ (250) Իքի եիւզ էլիլէր
ատէթ Օամ. լիրալըգ հասըլաթը , այնը այլէրտէ պիլա թէվգըֆ .

Իքինճի . Թահվիլաթը մէզքիւրէնին ալթը այտան ալթը
այա ալընաճագ Ֆայիզլէրի .

Իւչիւնճի . Հիսսէտարանտան 7,8,9,10 վէ 11 ինճի մատտէ-
լէր ահքեամընճա ալընան ճէղայի-նագտիլէր իլէ սգօնթօլար ,
վէ

Տէօրտիւնճի . Թիմուր էօլու փիյանգօտունտա 19 ունճու
մատտէ ահքեամընճա գազանըլան իքրամիյէ վէ րէս-իւլ-մալ-
տէն հասըլ օլան մէպալիլ :

14. Շիրքէթին իքինճի մագսէտի մուճիպինճէ , պէշ երւզ հիսսէնին պէհէր Մայիս , Թէմնուզ , Խյուււ , Թըշըրինի սանի , Քեանուճի սանի վէ Մարթ այլարը մահլիքէլէրինտէն պալիզ օւլաճագ (250) Իքի երւզ էլլիշէր ատէթ օսմանլը լիրալը հասըլաթ , մէզքիւր այլարըն նիհայէթինէ տէկին միւճէրրէտ , մէճմուճի Պէշ երւզ հիսսէ իւզէրինէ փիյանգոյա գօնուլաճագ տըր :

15. Շիրքէթին իւչիւնճի մագսէտի մուճիպինճէ Օսմ. Բոււմէլի թիմուր Եօլունուճի իքի այտա պիր քէրրէ իճրա օլունաճագ պէհէր փիյանգօսու իչին , Օն լիրալը անըն թահվիլաթը նումէրօլէրի Թէքմիլ իքրամիյէ գաղանըր Իգպալիյէլէրինտէն սաթըն ալընաճագ , վէ պէտէլի իսէ տախիլի փիյանգօտա իքրամիյէ գաղանանլարտան ալընաճագ (4 0/0) երւզտէ տէօրթ սգօնթօլէր իլէ Եօտէնէճէք տիր :

16. Շիրքէթին իպթիտասընտա ֆէվգէլատէ սուրէթտէ վագը օլաճագ մէսարիֆաթ հիսսէտարանտան ալընան Բուսոււմը-Իպթիտայիէ իլէ , վէ իլէրուտէ օլունաճագ մէսարիֆաթ տախի շիրքէթին Պիրինճի մագսէտինէ հասը օլունան մէպալիղտէն թէսվիյէ իտիլէճէք տիր :

ԹԱՀՎԻԼԱԹ ՎԷ ԻԳՊԱԼԻՅԷ

17. Շիրքէթին հիսսալընա ալընան թահվիլաթ Շիրքէթին միւտտէթի խիթամընա տէկին հիչ պիր վէճհ իլէ սաթըլամագ :

18. Շիրքէթին հիսսալընա պէհէր տէֆա միւճէտտէտէն սաթըն ալընան թահվիլաթ վէ իգպալիյէլէրի նումէրօլէրի , հուլուլ իտէճէք փիյանգօլէրինտէն էվվէլճէ , Շիրքէթին մէօհըրլ վէ Սանտըգտարանըն իմգալը իլէ մուսատտագ փուսուլալար վասըթասը իլէ հիսսէտարանէ պիլաիլիլէճէք տիր :

19. Շիրքէթին թահվիլաթ վէ իգպալիյէլէրի հէր գանղի փիյանգօտա Պիրինճի վէ իքինճի գալէմ Իգրամիյէլէրի գաղանըրլար իսէ , հէման հիսսէտարանէ հիսսէլէրի նիսպէթինտէ թէվգի օլունաճագ տըր , պուճըրտան մատտա գաղանըլան սայըր իգրամիյէ եախօտ րէս-իւլ-մալ անճագ շիրքէթին Պիրինճի մագսէտինէ հասը ու իսթիմալ օլունաճագ տըր :

20. Պիր թահվիլ եախօտ իգպալիյէնին գաղանալըր իգ-

րամիյէ եախօտ րէս-իւլ-մալին պէտէլի թէէտիյէսի իչիւն մուգարրէր օլան ալթը այ վատէսինէ պէքլէնմէքսիլին տէր հալ Տէրիսաատէթ Պանգալէրինտէն պիրիսինէ ուսուլի վէհհ իլէ սգօնթօ իթտիրլիպ վէ Էսմանը հասըլէսինտէն (6 0/0) երւզտէ ալթըսը Միւտիրիէթէ թէրք օլունտուգտան սօնկրա , մագպաղիսի 19 ունճու մատտէ ահքեամընճա իսթիմալ օլունաճագ տըր :

21. Շիրքէթին հիսսալընա ալընըպ Սէրմայէի հագըրէսի օլաճագ քեաֆիֆէի թահվիլաթը մէվճուտէսի Սանտըգտարընըն թահթը նազարը մուհաֆազալէրինտէ օլարագ , Շիրքէթին Սանտալ-Պէգիստանընտա վագը գասայի մախսուս տէրուճինտէ հըֆը իտիլէճէք վէ պատէհու Շիրքէթին սէնէվի Ումուլի-մէճըլիսինտէ թահվիլաթը մէգքիւրէյի նումէրօլէրի իլէ կէօսթ էրիլէճէք տիր :

ՏԱԽԻԼԻ ՓԻՅԱՆԳՕ

22. Տախիլի փիյանգօնուն պէհէր քէչիտէսինտէ եալընըզ 24 ատէթ այրը նումէրօլար գաղանաճագ տըր , պէր մէնվալը աթի :

1 ինճի նումէրօ գաղանաճագ ատէթ երւզ Օսմ. Լիր .	100
2 » » » օթուլ » »	30
3, 4, 5, 6, 7, 8 ինճի պէհէրի օնար » »	60
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 ընճը նումէրօլար պէհէրի 5 էր Օսմ. Լիր .	40
17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 իւնճիւ նումէրօլար պէհէրի 2 1/2 Օսմ. Լիր .	20

Մէճմուճի եիրմի տէօրթ նումէրօլէր գաղանաճագ Օսմ. լիր. ատէթ 250

վէ իչ պու նումէրօլար գաթէն սագիթ իւլ հուգուգ (Մճուքի) օլմայուպ , տիկէր հէր փիյանգօլէրտէ մէվճուտ վէ տախիլ օլմագ , վէ պինաէն ալէյհ թէքրարէն գաղանապիլ մէք հուգուգի միւսթագիլիլիսինէ մալիք ու միւթէպէր թուլթուլաճագ տըր :

23. Տախիլի փիյանգօտա գաղանան հիսսէտարան , ալաճագլարը իգրամիյէտէն 15 վէ 27 մատտէլէր ահքեամընճա

խթիմալ օլունմագ իւզրէ (11 0/0) եիւզտէ օն պիրինի միւտի-
րիյէթէ վէ (4 0/0) եիւզտէ տէօրաիւնի շիրքէթէ թէրք պիր-
լէ, մապագի (85 0/0) եիւզտէ սէքսէն պէշինի անճագ ախզ
ու գապուլ, վէ մուգապիլինտէ լազըմ կէլէն Մագպուզ Սէ-
նէտինի իթա իյլէմէյէ պօրճլու տըրլար :

24. Իշպու տախիլի փիյանգօ շաեանը էմիլյէթ վէ պիղա-
յէթ միւնթազամ օլմագ իշիւն՝ աթիտէքի ուսուլի մախսուսէ
իլէ իճրա իտիլէճէք տիր, շէօյլէ քի, պիր ալէթի մախսուսէ
իւզէրինտէ պուլունան իւշ ատէթ գուլթուլէրտէն պիրինճիսի-
նին տէրունինտէ 100, 200, 300, 400, 500, նումէրօլէր . Ի-
քինճիսինին տէրունինտէ 00, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70,
80, 90 նումէրօլէր . Իւշիւնճիւսիւ տէրունինտէ տախի 0, 1,
2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, վէ 9 նումէրօլէր պուլունտուրուլուպ
մէգքիւր նումէրօլէր հուզուրը հիսսէտարան մուվաճէհէսինտէ
մախսուս գուլթուլէրի տէրունինտէ պատէթ-թէտգըգ վէթ
-թահգըգ, պէր վէշհի աթի իճրայի մուամէլէսինտէ պէտ ի-
տիլէճէք տիր, եանի, պէհէր գուլթուտան այրը այրը զաթլէր
մարիֆէթի իլէ պիրէր նումէրօ չըգարըլուպ, վէ ալէնէն օգու-
նուպ գայտ օլունտուգտան սօնկրա, մէգքիւր իւշ նումէրօլէրին
ճէմինտէն պալիզ օլան նումէրօ Պիրինճի Իքրամիյէի գազանա-
ճագ տըր, վէ պու նումէրօլար թէքրարէն քէնտի այրը այրը
գուլթուլէրինէ վազ վէ պէօյլէճէ մուամէլէյէ տէվամ օլունա-
րագ, եէքաիկէրինի միւթէվալիյէն՝ սըրասը իլէ զուհուրա կէ-
լէն եիրմի տէօրթ ատէթ այրը նումէրօլէր, այնի կիւն
փիյանգօսընտա Գազանան նումէրօլէր տէյու ատտ ու իթի-
պար վէ հուզուրանը հիսսէտարանտէն պազըսը թարաֆընտան
թաստիգ օլունտուգտան սօնկրա, զազէթա վասըթասը իլէ
տախի իլան գըլընճագ տըր :

25. Գեաֆիէյի հիսսէտարան Տախիլի-փիյանգօտա հազըր
պուլունապիլիլէր :

Մ Ի Ի Տ Ի Ր Ի Յ Է Թ

26. Շիրքէթին Միւտիրիյէթի մուէպպէտէն Մուէսսիպէրին
մէճմուլինտէն իպարէթ օլուպ, պունլարտան՝

Մկրտիչ էֆէնտի	Մազըմեան	} Մանտըգտար
Բարթող	Քիւրքճիպաշեան	
Յակօբ	Մարթաեան	
Մարգար	Տատըրեան	

Ստտուածատուր էֆ. Ալլահվէրտեան-թահսիլտար, նասպ
ու թային օլունմուշ տըրլար :

27. Միւտիրիյէթ, խըամէթի մէպրուզէսինէ պէտէլ վէ
միւքեաֆաթէն ,

Պիրինճի, Տախիլի-փիյանգօտա գազանըլաճագ Իքրամիյէ-
նին (11 0/0) եիւզտէ օն պիրի, վէ

Իքինճի, Շիրքէթին թահգըլաթ վէ Իգպալիյէլէրինտէն գա-
զանըլաճագ Իքրամիյէ վէ ըէս-իւլ մալին (6 0/0) եիւզտէ ալթըսը
ախզ ու գապուլ իտէճէք տիր :

28. Միւտիրանտէն պիրիսի զայպուպէթի հալինտէ, քէն-
տի մէտուլիյէթի թահգընտա օլարագ, եէրինէ պիր աիկէ-
րինի թային ու թէվքիլ պիրլէ, հիսսէտարանէ տա-
խիլանը քէյֆիյէթէ պօրճլու տըր, իսթիֆասը թագտիրինտէ
իսէ 33 ինճի մատտէնին իւշիւնճիւ պէնտի ահքեամընա թէվ-
ֆիգան խալէֆինին նասպը, Մէճլիսի-Ումուլմինին հագգը տըր,
վէ օլ պապտէ մէրգումուն նասպ ու իսթիլտամընա տէկին իս-
թիֆա իտէն մէմուրիյէթ ինին թէմամիլիճրասընա պօրճլու տըր :

29. Միւճէտտէտէն նասպ օլունան Մէմուր, միւտիրիյէթին
տախիլի շարթլարընը նօգթասը նօգթասընա գապուլ ու իճ-
րայէ պօրճլու տըր :

Մ Է Ճ Լ Ի Ս Ի Ո Ւ Մ Ո Ւ Մ Ի

30. Մէճլիսի ումուլի լա ագալ Իքի հիսսէյէ միւթէսարըֆ
օլան հիսսէտարանտան թէշէքքիւլ իտուպ, նիզամէն թէճէմ-
միւի հալինտէ, հիսսէտարանըն մէճմուլինի իհզար իտէր, վէ
գարարլարը իտէ, կէրէք հազըր վէ կէրէք զայիպ պիլճիւմլէ
հիսսէտարան գապուլէ մէճպուր տըրլար :

31. Մէճլիսի ումուլի, տալէթ թէգքէրէլէրի մուէտտասը
ահքեամընա թէվֆիգան եա 30 ունճու մատտէ մուճիպինճէ
հիսսէլէրին էքսէրիյէթինի իհզար իտէն, վէ եախօտ եալընըզ
հազըր պուլունան հիսսէտարանըն հուզուրլէրի իլէ նիզամէն
թէճէմիւ իթմիշ սայըլըր :

32. Մէծլիսի ումուսի հալէաթը միւճպիրիտէն մաատա , սէնէտէ պիր տէֆա եալընը Նիսան վէ եախօտ Մայիս այլարընտա Միւտիրիյէթին տավէթի մախսուսէսի իլէ թէճէմմիւ իտէր :

33. Մէծլիսի-ումուսինին վազիֆէսի տիր , Պեւնէ. Միւտիրիյէթին սէնէվի հիսապը բույէթլէ թաստիգ իթմէք :

Իւնէ. Սէնէ պաշընտ տէկին շիրքէթին հիսապընա ալընուպ մէվճուտի օլան թահվիլաթըն նումէրօ վէ մըգ տարընը պատ էլ մուայեէնէ թաստիգ իթմէք :

Իւնէ. Միւտիրիյէթին սէնէվի հիսապընա ալընուպ մէվճուտի օլան թահվիլաթըն նումէրօ վէ մըգ տարընը պատ էլ մուայեէնէ թաստիգ իթմէք :

Տեօրիւն. Հալէաթը զայրը մէմուլէտէ , միւտիրիյէթին քէնտի գապիլիյէթինաէն մաֆէվթ թուլթուպ , Մէծլիսի-ումուս միյէ թէքիֆ իթտիղի մէսէլէլէրի հալլ ու թէսվիյէ իթմէք :

ՇԻՐՔԵԹԻՆ ՖԵՍԻՍԻ

34. Շիրքէթին միւտտէթի մուայեէնէսի խիթամընտա , սօն Ումուսի-մէճլիս շիրքէթին սուրէթի լաղվինի գարար վէրիպ , գարարը մէգըիւր մուճիպինճէ հէր պիր հիսսէտարանա , հիսսէլէրին մըգտարը նիսպէթինէ , Սէհմինէ տիւչէն Սէրմայէ թէէտիյէ օլունարագ , Շիրքէթ ֆէսիս օլունաճագ տըր :

35. Շիրքէթին խիթամը միւտտէթինաէն սօնկրա տախիանըն քէլէվվէլ իլէրուտէ տէվամը հագըրնտա էքսէրի հիսսէտարան թարաֆընտան քէյ ու արղու վագը օլտուգտա գըամը մէգըիւր , տաղըլմագսըզըն , քէնտի հիսսէտարալըգլարընը տէվամ իտէպիլիլէր , վէ եալընը օլ վագըթ իչպու գանուննամէնին զաթէն լուղումը իգթիգասը կէօրիւլ միւչ պաղը մատտէլէրի գապիլը թէտգըգ ու թատիլ օլապիլուպ , ֆագաթ , միւտտէթի մուայեէնէսինտէն էվվէլճէ հիչ պիր վէճ իլէ թատիլ ու թէպտիլի միւճագ տէյիլ տիր :

ՇԻՐԱՅԻԹԻ ՄՈՒՎԱԳԳԱԹԱ

36. Հիսսէլէրին պիր քիւլիյէ սաթըլմըչ օլմասընա պէքլէնմէքսիղին , շիրքէթ թէէսիսի կիւնիւնտէն իչէ պէտ վէ

միւպաշէրէթ իտէճէք տիր , անճագ պու էսնատէ մահլիյէլէրինտէն հասըլ օլան մէպալիղ եալընը պիրինճի մագսէտինէ հասըր ու իսթիմալ օլունաճագ , վէ հիսսէլէր թէքմիլ սաթըլտըգտան սօնկրա , օլ վագըթագ գատար իճրասը թէէլիլ օլունմուչ օլան Տախիլի ֆիյանգօլար մախսուս իլանլէր իլէ կէլէճէք այլարտա իճրա իտիլէճէք տիր :

37. Հիսսէլէր քեամիլէն սաթըլմագտան , վագը օլաճագ Օսմ : Բումէլի թիմուր եօլու ֆիյանգօսու քէչիտէլէրինտէ , թահվիլաթը մէվճուտէյէ իքրամիյէ , եախօտ քէս-իւլ-մալ իսապէթի թագտիրինտէ ալընաճագ մէպաղ 20 վէ 27 ինճի մատտէլէրի ահքեամը իճրա , վէ եէրինէ տիկէր պիր թահվիլ իչթիրա գըլընտըգտան սօնկրա՝ մապագիսի հէրնէ մըգտարա տախի պալիղ օլմուչ պուլունսա՝ 19 ունճու մատտէ ահքեամընտան միւս թէսնա օլարագ , հըսէս մէպիանըն նիսպէթինտէ տէրհալ հիսսէտարանէ թագսիմ ու թէսլիմ օլունմագ իւղրէ , իչպու հիսսէյի մէպիալէրին մըգտարը քէչիտէյի մէգըիւրտէն էվվէլճէ զաղէթագ վասըթասը իլէ իլան իտիլէճէք տիր :

ՄԻՔԹԵՊԻՆ ՄԷՆՅԱԱԹԸ

38. Տախիլի ֆիյանգօ մահալի Եէնի-գարուտա Ս. Թագէոս վէ Բարթուղիմէոս քիլիսէսինին էրքէք չօճուգլար մէքթէլի օլուպ , վէ եալընը իլք տէֆա իճրա օլունաճագ ֆիյանգօտա , Միւտիրան թարաֆընտան Բումէլի-թիմուր եօլու հիսսէլէրինտէն պիր ատէթ իթա օլունաճագը կիպի հէր սէնէ պաշընտա տախի հիսսէլի մէգըիւրտէն պիր ատէթի իթա օլունաճագ տըր :

39. Տախիլի ֆիյանգօտա իգրամիյէ գաղանանլար մէքթէպի մէգըիւրէ պիր իյանէ վէրմէկէ պօրճու տուրլար գաղանտըգլարը մէպաղա նիսպէթէն :

40. Մէքթէպի մէգըիւրէ պիր իյանէ տախի օլմագ մագսէտի իլէ 27 ինճի մատտէնին 2 ինճի պէնտի ահքեամընա թէվֆիգան Միւտիրիյէթին ալտըղը (6 0/0) եիւզտէ ալթըտան պիրինի մէքթէպէ թէրք իտէճէք տիր :

41. 38 , 39 վէ 40 ընճը մատտէլէր ահքեամընճա թէրագիւմ իտէն մէպաղ իլէ Բումէլի-թիմուր եօլու հիսսէլէրինտէն ալընըպ շիրքէթին մէօհրիւ իլէ մուսատագ , վէ սաթըլ

մայուպ եալընըզ Եհնի-գարու էրքէք վէ Գըզ մէքթէպլէրի պահթընա այիտ օլմագ իւզրէ , մէքթէպին Միւտիրիյէթին-տէն իլմ-ու-խապէր ալարագ իթա օլունաճագ տըր :

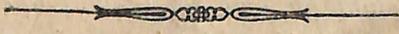

42. Շիրքէթին սէպէպի հասըլէսի օլան Ալլահվերտեան Աստուածատուր էֆէնտի այրըճա քէնտու խըտմէթի ֆէվզէ-լաիյէսինէ միւքեաֆաթէն, Գասրիեէտ պէնտինին ցունճու մատ-տէնին Օնտա իքիսինի , վէ 10 ունճու մատտէնին Օն պէշտէ իւչիւնիւ , թէլլաիյէ նամը իլէ , վէ Տախիլի փիյանգօտա գա-զանըլաճագ Իքրամիյէլէրին պէտէլինի սիմ Մէճիտիյէ վէ-րիւպ լիրա ֆարիլընը Գօմէսիօն նամը իլէ ախզ իթմէյէ հագկը օլաճագ տըր :

43. Շիրքէթին նիղամնամէսինին Պիրինճի պէնտինտէն 42ին-ճի պէնտինէ գատար մէվճուտ նիղամնամէ շիրքէթին հիսսէ-տարան էֆ . լէրին իսմ ու շէօհրէթի միւնտերիճ օլան տէֆ-թէրտէ եազըլմըջ օլուպ, հիսսէ սահիպի օլմագ արզու իտէն զէ-վաթ , էվվէլա Տէֆթէրի մէզքիւրաէ նիղամնամէնին ալթընա իմզասընը վազ , վէ պու իսէ նիղամնամէի թէքմիլ Գապուլ իթ-մէսինէ էսաս թութուլուպ , վազը իմզա իթմէյէն զէվաթ Շիր-քէթէ Հիսսատար գապուլ օլունմայաճագ տըր :

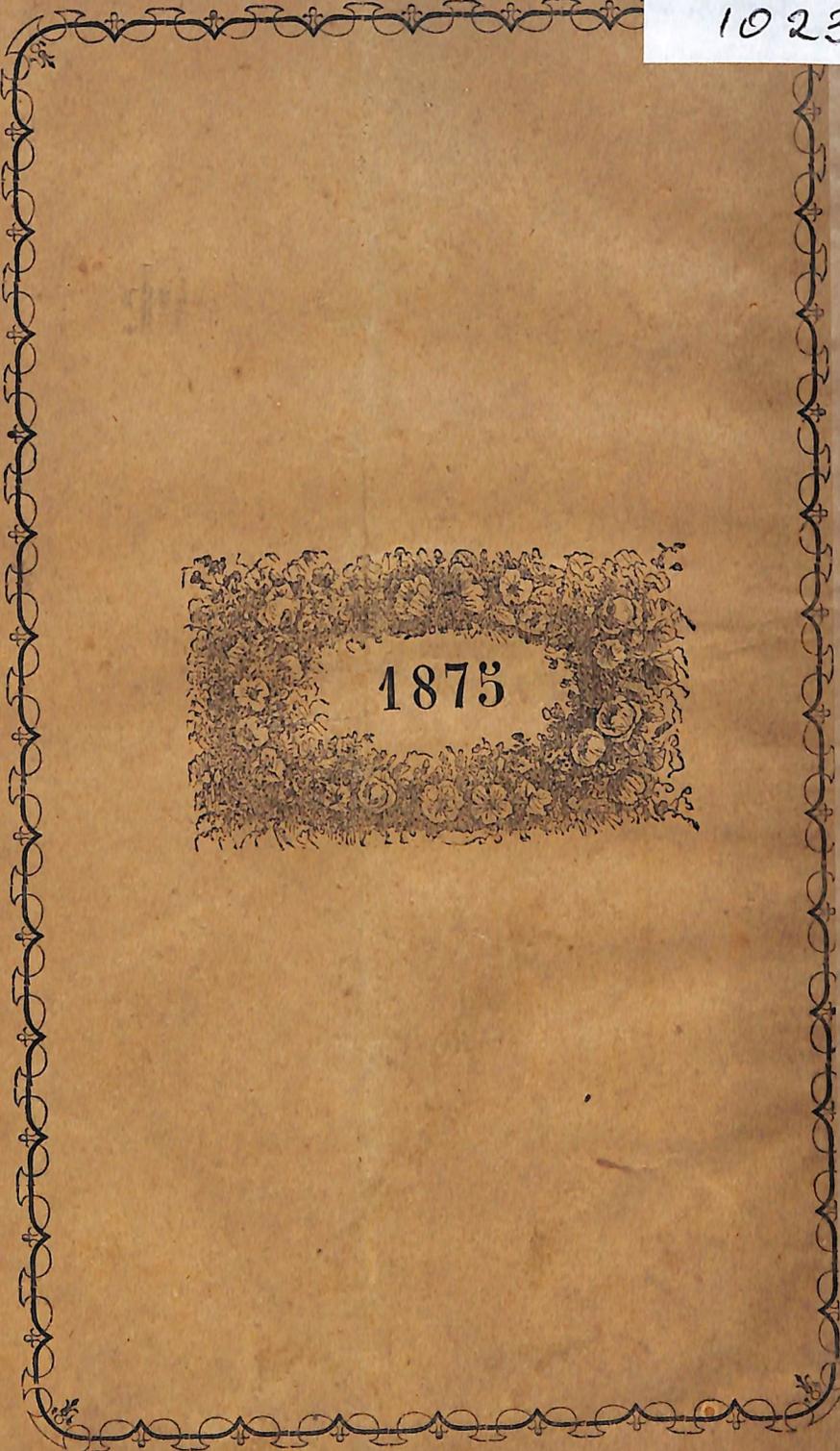
Սանտրգտար	Սանտրգտար	Սանտրգտար	Սանտրգտար
ՄԿՐՏԻԶ	ԲԱՐԹՈՂ	ՅԱԿՈԲ	ՄԱՐԳԱՐ
ՄԱԶԼՄԵԱՆ	ՔԻՐՔՃԻՊԱՇԵԱՆ	ՄԱՐԹԱԵԱՆ	ՏԱՏԸՐԵԱՆ

Թահսիտար
ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ ԱԼԼԱՀՎԵՐՏԻԵԱՆ

Ц. 2.

1023

1875